

Čínská politika Tchaj-wanu je založena na falešné historii

NI nationalinterest.org/feature/china-s-taiwan-policy-based-fake-history-206238

23. února 2023



Režim Čínské komunistické strany (ČKS), který v současnosti vládne Číně, tvrdí, že Tchaj-wan je neoddělitelně a trvale součástí Číny. Bílá kniha zveřejněná čínskou vládou v srpnu 2022 uvádí, že „Tchaj-wan patřil Číně od pradávna“ a „status Tchaj-wanu jako součásti čínského území se nikdy nezměnil“.

Oficiální linie Čínské lidové republiky (ČLR) je, že přirozený status Tchaj-wanu má být ovládnán z Pekingu, že většina lidí na Tchaj-wanu souhlasí a že jediná opozice pochází z „vnějších sil a několika separatistů“.

Tento výhled však ignoruje skutečnou historii Tchaj-wanu. Tchaj-wan byl většinou mimo kontrolu vlád založených na čínské pevnině a období pevninské vlády nad Taiwanem byla velmi sporná.

Až do sedmnáctého století byl Tchaj-wan domovem nejen čínských osadníků, ale také nečínského domorodého obyvatelstva, španělské kolonie a holandské vlády. Čínští císaři považovali Tchaj-wan za dráždivý, útočiště pro piráty a disidenty. Rozhodnutí vlády Čching pod vedením Mandžů anektovat Tchaj-wan v roce 1684 do značné míry odráželo obavu, že nekontrolovaný Tchaj-wan bude nadále sloužit jako základna pro nepřátele. Tchaj-wan se nejprve stal prefekturou provincie Fujian, poté provincií v roce 1887.

Toto první období vlády čínské centrální vlády nad Tchaj-wanem zaznamenalo časté nepokoje mezi čínskými migranty, kteří nebyli spokojeni s vládní politikou využívání půdy. Vláda pevniny skončila tím, že se Tchajwanci dozvěděli, že je jejich ústřední vláda prodala a postoupila Tchaj-wan jako cenu Japonsku v roce 1895 jako součást urovnání první čínsko-japonské války. Tchajwanci, opuštění pevninou, vyhlásili Republiku Formosa a vedli krátkou, ale prohrávající válku proti přicházejícím japonským vojákům.

Japonská porážka ve válce v Tichomoří vedla k návratu Tchaj-wanu k vládě z pevniny, v tomto případě Čínské republiky (ROC) pod vládou Čankajška (Kuomintang, KMT). Pod japonskou vládou se Tchaj-wan stal ekonomicky a politicky vyspělejším než pevninská Čína. Nová vláda KMT však podrobila Tchaj-wan systematickému drancování a zacházela s Tchajwanci jako s japonskými kolaboranty, kteří byli indoktrinováni v protičínském sentimentu. Tchajwanský hněv narůstal a nakonec explodoval při povstání 28. února 1947. Jako odvetu vyslala ústřední vláda ROC z pevniny vojáky, kteří hledali každého, o kom si mysleli, že by mohl být hrozbou pro režim. Zmasakrovali desetitisíce Tchajwanců .

Porážka KMT silami ČKS v čínské občanské válce vedla Chianga a jeho zbývající stoupence k přesídlení na Tchaj-wan v roce 1949. Tchaj-wan vydržel represivní diktaturu jedné strany, dokud Chiangův syn nezačal v roce 1987 uvolňovat občanské svobody. hluboká propast mezi dlouhodobě zavedenými tchajwanskými a nově příchozími pevninskými komunitami v dnešní tchajwanské politice.

Tchaj-wan získal umělý nárůst afinity k Číně kvůli poválečnému přílivu asi dvou milionů Číňanů narozených na pevnině. Tento efekt však mizí, přestože mnoho tchajwanských státních příslušníků tráví roky životem a prací v některých atraktivnějších městech pevninské Číny.

Průzkumy veřejného mínění na Tchaj-wanu, které provedla National Chengchi University a Taiwan Public Opinion Foundation zjistili, že v roce 1992 se méně než 20 procent tchajwanské populace popisovalo jako „Tchajwance“. Mezi 20 a 25 procenty se považovalo za „Číňany“ a velká většina se považovala za „Číňany i Tchajwance“. Pouze 15 procent doufalo v nezávislost Tchaj-wanu, 30 procent chtělo sjednocení s Čínou a 35 procent preferovalo status quo. Tato čísla se během příští generace dramaticky změnila, což naznačuje psychologický zlom od Číny. V roce 2022 se solidní většina (61 procent v jednom průzkumu, 80 procent ve druhém) považovala za „Tchajwance“ a pouze nepatrná menšina byla označena za „Číňany“. Podpora sjednocení s Čínou klesla na 11 procent, zatímco preference formální nezávislosti vzrostly na 53 procent.

Nyní další vláda pevninské Číny způsobuje Tchaj-wanu problémy. Režim ČKS si nárokuje suverenitu nad Tchaj-wanem, i když na rozdíl od Qingské vlády nebo ROC na Tchaj-wanu nikdy nevládl. Peking nařídil, že nestátnost Tchaj-wanu – navzdory tomu, že Tchaj-wan snadno splňuje obvyklá kritéria nezávislé země – a případné podřízení se tchajwanského lidu vládě ze strany ČLR jsou nesmlouvavé. ČLR udržuje zvýšený a nepřetržitý vojenský tlak na Tchaj-wan od roku 2016, kdy prezident Tsai Ing-wen odmítl prohlásit Tchaj-wan za součást Číny. Peking obtěžuje vlády, mezinárodní organizace a soukromé korporace, které „zraňují city čínského lidu“ i nepatrnými gesty, která implicitně porušují právní fikci, že Tchaj-wan není zemí. V některých případech,

Dokonce i po hororovém představení represe vlády ČLR proti občanským svobodám Hongkongu nejvyšší vůdce ČLR Si Ťin-pching nadále trval na tom, že modelem pro připojení Tchaj-wanu k ČLR je „jedna země, dva systémy“. Si Ťin-pching údajně nařídil stranickému ideologovi a členovi stálého výboru politbyra Wang Huningovi, aby formuloval novou frázi, kterou Si může prohlásit za původní.

Vzhledem ke sklerotickému odhodlání ČKS k jejímu idiosynkraticky zkreslenému pojetí vztahu Tchaj-wan-Čína je něco, co stojí za povrchní úpravou formulací, krajně nepravděpodobné.

Amnesické vyprávění ČKS o historii Tchaj-wanu ji uvěznuje v kruhové hádce. Vláda nemůže dodržet tchajwanskou nezávislost, protože by to způsobilo ztrátu domácí legitimacy. Občané ČLR by považovali „ztrátu“ Tchaj-wanu za hluboké selhání vedení. Ale občané ČLR to tak cítí, protože vedení ČKS po desetiletí učilo čínský lid, že strana musí a bude anektovat Tchaj-wan. Xi dokonce řekl, že Čína nemůže dosáhnout „omlazení“ bez sjednocení s Tchaj-wanem.

Způsob, jakým ČKS v současnosti rámuje tchajwanskou otázku, je nešťastná volba, nikoli nevyhnutelná. Ve 30. letech 20. století například Mao Ce-tung prohlásil, že Tchaj-wan by měl být nezávislý.

Současný konflikt Tchaj-wanu s Pekingem je typický historickým vztahem, nikoli anomálií, jak tvrdí propaganda ČLR. V každém případě je argument Pekingu, že minulost je určující, nepřesvědčivý, a to i když nechává stranou téma Pekingu popisující falešnou minulost. Tohle je dvacáté první století, ne devatenácté. Přání lidí, kteří obývají de facto stát, by mělo záležet více než nepřímý nárok jiného státu na vlastnictví půdy.

Denny Roy je vedoucím pracovníkem East-West Center v Honolulu.

Obrázek: Shutterstock.